

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
6	Basgitaar techniek	Essentiële praktijkoefeningen

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de GuitarJan.com nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website GuitarJan.com je natuurlijk alle studie- en oefenmogelijkheden biedt.

Essentiële praktijkoefeningen

Deze uitgave van “Deep Dive” behandelt een aantal essentiële praktijkoefeningen die in je dagelijkse oefenritme zouden moeten terugkomen. We hebben het in onze “Deep Dive” uitgaven al vaker gezegd: het is goed om muziektheorie te kennen, een goed muzikaal gehoor te ontwikkelen, en heel veel spiergeheugen in je handen op te bouwen door heel vaak veel verschillende oefeningen te spelen. Met alleen het naspelen van noten kom je er niet. Zelfevaluatie is ook belangrijk, dus zorg dat je gear in huis hebt om je eigen spel op te nemen en kritisch terug te luisteren. Daardoor til je je solo’s en ritmespel naar een hoger niveau, in plaats van pentatonische shapes spelen, toonladderruns maken, en technische hoogstandjes naspelen. Ook hebben we je al vaker het advies gegeven om je oefentijd in vier verschillende zaken op te delen, ieder voor een vierde van de beschikbare tijd: muziek en theorie lezen en studeren, transponeren, techniek oefeningen uitvoeren, en componeren. Voor wat betreft de techniek oefeningen, probeer die te verdelen over verschillende solostijlen zoals modaal, arpeggio’s, pentatonisch, triades en double stops. Als je een van je favoriete solo’s transcribeert (omschrijft), zul je zien dat een solo bijna altijd bestaat uit een combinatie van deze vier solostijlen. De voorbeelden die we in deze “Deep Dive” geven, helpen je met het verbeteren van je techniek.

1

The exercise is marked with a circled '1'. It consists of three staves. The top staff shows rhythmic notation with 'x' marks above the staff, grouped into four measures. Above each measure are the numbers 1, 2, 3, and 4. The middle staff shows a melodic line in bass clef, with notes corresponding to the rhythmic pattern. The bottom staff shows fret numbers, with '3' repeated in each measure, indicating a triplet pattern.

Voorbeeld 1 is geen traditionele oefening, maar meer een soort algemene ritmische oefening, die op alle mogelijke ritmes toegepast kan worden. Denk eraan: ritme heeft niets te doen met je basgitaar, ritme is een existentieel onderdeel van je leven, van je hartslag tot en met de regelmaat waarmee dag en nacht elkaar opvolgen. Dat betekent dus dat je ritmische oefeningen ook kunt uitvoeren zonder de basgitaar in handen te hebben. Probeer eens een oefening als het met je voet op de grond tikken, en een 4-keartsmaat te tellen: 1, 2, 3 4. Probeer dan eens mee te klappen op dit ritmische tikken van je voet. Iedereen vindt dit een gemakkelijke oefening, zolang je met het handenklappen maar gelijke tred houdt met je voet. Probeer in deze ritmiek oefening de tellen in de maat hardop uit te spreken, dus **één** en **twee** en **drie** en **vier** (de vetgedrukte getallen uitspreken). Daarmee krijg je een goed gevoel van de manier waarop de tellen zich in een maat tot elkaar verhouden. Als dit allemaal goed gaat, probeer hetzelfde te doen, maar dan op je basgitaar. Zie voor een idee hoe je dat naar een basgitaar vertaald, voorbeeld 1 op de vorige pagina.

Example 1 shows a musical exercise in 4/4 time. The notation includes a 2-measure rest (marked '8va') and a bass line with notes: G2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), C3 (quarter), D3 (quarter), E3 (quarter), F3 (quarter), G3 (quarter). Below the staff is a guitar fretboard diagram with fret numbers: 12, 12, 14, 11, 14, 12, 14, 11, 11, 14, 14.

Als je voor jezelf een goed gevoel voor harmonie en melodie wilt ontwikkelen, leer dan (bekende) muziekstukken na te spelen. Het is niet echt denkbaar dat iemand je ooit tijdens een *gig* zal vragen om het *Luke Skywalker Theme* uit *Starwars* te spelen, maar als je dat wel hebt geoefend, dan ben je je veel beter bewust van wat melodieën zijn, hoe deze in elkaar zitten, en hoe ze uitgevoerd moeten worden. Het in de maat spelen, expressie, vibrato, articulatie, intervalkennis, hoe akkoorden oplossen naar elkaar, de lijst van vaardigheden die je met naspelen jezelf eigen maakt, is eindeloos lang. Maurice Ravel's *Pavane pour une enfant defunte* is een prachtige melodie, eenvoudig uitgevoerd, maar wel met heel veel gevoel en emotie. Luister eens naar een versie van dit stuk, gespeeld door een pianist, dan zoals een orkest het uitvoert, en probeer dit muziekstuk dan eens te transcriberen naar basgitaar. Dit is een waanzinnig goede oefening voor je. Voorbeeld 2 is een klein voorproefje.

Example 2 shows musical intervals in 4/4 time. The intervals are labeled: Majeur secunde, Grote terts, Reine Kwart, and Grote kwint. The notation shows notes: G2 (quarter), A2 (quarter), B2 (quarter), C3 (quarter), D3 (quarter), E3 (quarter), F3 (quarter), G3 (quarter). Below the staff is a guitar fretboard diagram with fret numbers: 3, 5, 3, 2, 3, 3, 3, 5.

Iedere "ongelooflijk goede" musicus die wij in onze carrière hebben ontmoet, was in staat om te zingen. Niet om als een professionele zanger op te treden, dat kunnen wij van onszelf ook niet zeggen. Maar het is wel goed als je een muziekstuk voor jezelf kunt nazingen of neuriën, al is het maar om een ritme te begrijpen, of te snappen wat de intervallen in een muziekstuk zijn. Veel mensen zijn geïntimideerd als ze hun eigen vocale talent afzetten tegen die van de professionele zangers, maar je hoeft dit meezingen alleen maar voor jezelf te ontwikkelen. Zing mee met de stukken die je op je basgitaar speelt. Probeer een gevoel te ontwikkelen voor de afstanden tussen iedere interval, zie voorbeeld 3.

Er is een oneindige discussie gaande in muziekklassen, conservatoria, oefenruimtes, en niet te vergeten op het internet, of je nu wel of niet een basgitaar met een plectrum, of met je vingers moet spelen. Wij zijn van mening dat basgitaar spelen met een plectrum, een bijzonder gebrekkige en slordige manier van spelen is. Plectrums zijn voor gitaristen. Negeer de dwazen die vinden dat een basgitaar met een plectrum moet worden bespeeld. Als je niet in staat bent met je vingers muziekstukken te spelen als "Walking on the Moon", "For the Love of Money", "Through the Never", "Thunderstruck" en de hele partituur van "Close to the Edge", dan stop maar met de basgitaar. Je mist een complete wereld aan klankkleuren en dynamische interpretatiemogelijkheden.

Daarnaast is het van belang om kritisch te luisteren, en een "goed oor" te ontwikkelen voor hoe een muziekstuk in elkaar steekt. Met een kritische, maar open luisterhouding kun je fijnmazige details in muziekstukken ontdekken, die je eigen spel weer positief kunnen beïnvloeden. Enige voorbeelden van wat je leert te onderscheiden met een kritisch muzikaal gehoor:

- Tonaliteit, is het muziekstuk in majeur of mineur geschreven?
- Hoe zit de instrumentatie in elkaar?
- Hoe is de klankkleur (een moderne, actieve basgitaar of een *vintage* model? P-Bass of Stingray?)
- Tempo/ritmiek (is het muziekstuk snel en energie, langzaam en *groovy*, recht-toe-recht-aan of complex?)
- Hoe is het muziekstuk geproduceerd? Is het helder en transparant, of is er een systeem van dempen (*muting*), of anderszins op de klank toegepast?
- De vorm van het muziekstuk: kun je herkennen waar je precies in het muzieknummer bent, bij een couplet, refrein, brug, coda, etc.?

Alle hierboven genoemde praktische oefentips zijn een individueel studiepads. Er bestaan geen oefeningen die de complete, hiervoor geschetste materie, bevatten. Je zou iedere week een ander oefenthema kunnen nemen, je daarin vast te bijten, en daardoor je gitaarspel naar een hoger niveau te tillen. Het is een lange weg te gaan, maar leidt tot verbazingwekkend goede en mooie resultaten.